

K SME Analysis

ส่งออกปรับตัว รับปฏิรูปเศรษฐกิจจีน

เงินมุ่งหน้าปฏิรูปเศรษฐกิจปี 2561 : ผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย

.....

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจล่าสุดและแนวโน้มเศรษฐกิจจีนปี 2561

- จากข้อมูลตัวชี้วัดเศรษฐกิจล่าสุด เศรษฐกิจจีนยังคงรักษาโมเมนตัมการขยายตัวต่อเนื่องในไตรมาสที่ 4/2560

โดยแม้ว่ากิจกรรมเศรษฐกิจภายในประเทศมีสัญญาณชะลอลง สะท้อนจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสะสมตั้งแต่ต้นปี (YTD) ที่ขยายตัวชะลอลงมาอยู่ที่ร้อยละ 7.2 (YoY) ในเดือนพฤศจิกายนจากร้อยละ 7.3 (YoY) ในเดือนตุลาคม โดยเป็นการชะลอลงเป็นเดือนที่ห้าติดต่อกัน และเป็นอัตราการขยายตัวที่ต่ำที่สุดในปีนี้ ขณะที่ อัตราการขยายตัวของผลผลิตอุตสาหกรรมในเดือนพฤศจิกายน ก็ชะลอลงที่ร้อยละ 6.1 (YoY) จากอัตราร้อยละ 6.2 (YoY) ในเดือนตุลาคม โดยเป็นการชะลอลงเป็นเดือนที่สองติดต่อกัน

- อย่างไรก็ดี การส่งออกกลับขยายตัวเร่งขึ้นอย่างก้าวกระโดดถึงร้อยละ 12.3 (YoY) ในเดือนพฤศจิกายน

จากร้อยละ 6.9 (YoY) ในเดือนตุลาคม โดยตัวเลขส่งออกจีนได้รับแรงช่วยจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรือสหภาพยุโรปซึ่งมูลค่าส่งออกจากจีนไปยังตลาดหลักดังกล่าวขยายตัวร้อยละ 14.3 (YoY) และ 13.2 (YoY) ตามลำดับ ในเดือนพฤศจิกายน นอกจากนี้ การส่งออกจีนยังได้แรงส่งจากอุปสงค์ต่อสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โลกที่อยู่ในวัฏจักรขาขึ้น ซึ่งหากมองไปยังช่วงท้ายปี 2560 และต่อไปยังปีหน้าแล้ว การค้าระหว่างประเทศก็จะเป็นหนึ่งในตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีนที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า การเติบโตของเศรษฐกิจจีนในปี 2560 จะเท่ากับร้อยละ 6.8 (YoY) ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายขั้นต่ำที่ทางการจีนตั้งไว้ที่ร้อยละ 6.5 ด้วยการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของจีนที่สูงในช่วงสามไตรมาสแรก บวกกับการส่งออกท้ายปีที่ยังคงโมเมนตัมการขยายตัวในระดับสูง

- สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจจีนปี 2561 คาดว่าจะชะลอตัวลงเล็กน้อยไปอยู่ที่ร้อยละ 6.6 โดยปัจจัยขับเคลื่อนหลักยังคงเป็นภาคการส่งออก จากภาพรวมเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของประเทศ คู่ค้าสำคัญของจีนมีแนวโน้มจะฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

ประกอบกับความต้องการของตลาดโลกในสินค้ากลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ทางเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันมีสัดส่วนในยอดสินค้าส่งออกจีนอยู่ประมาณร้อยละ 26 นั้น ยังคงแข็งแกร่ง สำหรับการลงทุนภาครัฐก็คงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จะช่วยประคองเศรษฐกิจจีนไว้ได้ในปี 2561 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

- ทั้งนี้ ด้วยโมเมนตัมทางเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องจากปี 2560 ทำให้คาดว่าทางการเงินจะเริ่มให้นำหนักกับการปฏิรูปเศรษฐกิจมากขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามชะลอการเติบโตของสินเชื่อ เพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินของประเทศ นอกเหนือไปจากการปฏิรูปโครงสร้างด้านอุปทาน อันจะนำไปสู่การลดทอนบทบาทของรัฐวิสาหกิจที่เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมของจีน รวมถึงการควบคุมการเติบโตของภาคอสังหาริมทรัพย์

ปี 2561 ก้าวสำคัญของการปฏิรูปเศรษฐกิจจีน แม้ว่าจะไม่สามารถคาดหวังถึงผลลัพธ์ที่มีนัยสำคัญในระยะสั้นได้

ก้าวสำคัญของการปฏิรูปเศรษฐกิจจีน

- การประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์
- มาตรการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน
- การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

- การประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ ครั้งที่ 19 และการแต่งตั้งคณะกรรมการการเมือง (Politburo) ชุดใหม่ สะท้อนนัยถึงการรวมศูนย์อำนาจในระดับที่เข้มข้นขึ้นของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ซึ่งรวมถึงอำนาจในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจต่างๆ

โดยแม้ว่าวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศที่เปิดเผยหลังการประชุมดังกล่าว จะเป็นแผนกว้างๆ โดยไม่ลงรายละเอียด ทว่า การประชุมประจำปีเพื่อจัดทำนโยบายกลางทางเศรษฐกิจ (Annual Central Economic Work Conference) ที่เกิดขึ้นในวันที่ 18-20 ธันวาคม คงเป็นจังหวะให้ผู้กำหนดนโยบายได้วางโครงสร้างสำหรับการปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างเข้มข้นขึ้น ซึ่งทางศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าหลังจากการประชุมครั้งนี้ทางการเงินจะมีมาตรการเพิ่มความสมดุลและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้นออกมาตั้งแต่ต้นปีหน้า รวมถึงการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงิน ไปจนถึงการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

- สำหรับมาตรการรักษาเสถียรภาพทางการเงินของเศรษฐกิจจีน ทางการเงินมีแนวโน้มจะมีมาตรการจำกัดการขยายตัวของสินเชื่อเพิ่มเติมในปี 2561

พิจารณาจากสัญญาณที่ธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Bank of China) ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยบางประเภท เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ก็ได้เป็นการสื่อถึงเจตนาของผู้นำนโยบายจีนที่จะควบคุมตลาดเงินและตลาดทุนอย่างระมัดระวังเป็นพิเศษในระยะสั้น ซึ่งน่าจะก่อให้เกิดลมต้าน (Headwind) สำหรับการเติบโตของการลงทุนในปี 2560 ด้วยเช่นกัน

- หากหันมาที่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ ทางการเงินได้มีแนวทางในการจัดการปัญหาด้านประสิทธิภาพของรัฐวิสาหกิจมาระยะหนึ่งแล้ว แต่การปฏิรูปที่เกิดขึ้นยังคงอยู่ในเกณฑ์จำกัด แต่หากมองต่อไปในปีหน้า ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าทางการเงินจะเริ่มต้นปฏิรูปรัฐวิสาหกิจอย่างจริงจังมากขึ้น

แม้ว่าผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในการลดบทบาทและขนาดของรัฐวิสาหกิจดั้งเดิมคงจะทยอยเกิดขึ้นในระยะปานกลาง 3-5 ปี ทั้งนี้ การลดบทบาทของรัฐวิสาหกิจยังเป็นโอกาสให้ทางผู้กำหนดนโยบายจีนลดขนาดอุตสาหกรรมที่ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ทางการเงินมีสำหรับประเทศอีกด้วย เช่น อุตสาหกรรมถ่านหิน เป็นต้น

การส่งออกไทยไปจีนปี 2561 คงชะลอลงจากฐานที่สูง ขณะที่ มองไปข้างหน้า ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจีนในระยะข้างหน้า

 SME ต้องปรับรับโอกาสธุรกิจ

- ขยายช่องทาง นำสินค้าไทยเปิดตลาดในจีน
- สร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์
- หาโอกาสในตลาดศักยภาพใหม่
- ป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

การส่งออกจากไทยไปจีนในปี 2561 มีแนวโน้มเติบโตชะลอลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการว่าจะขยายตัวเพียงร้อยละ 5 ชะลอลงมาจากร้อยละ 22 ในปี 2560 และยังมีปัจจัยเฉพาะอุตสาหกรรมอีกด้วย กล่าวคือ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของไทยไปจีน ด้วยสัดส่วนกว่าร้อยละ 20 ของการส่งออกจากไทยไปจีนทั้งหมด น่าจะเผชิญแรงกดดันจากผลทั้งทางด้านราคายางพาราเฉลี่ยในปี 2561 ที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลงจากปี 2560 รวมถึงการลดปริมาณการนำเข้าของจีนจากที่นำเข้าไปมากแล้วในปี 2560 ที่ผ่านมา แม้การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ไทยไปยังจีนน่าจะยังคงเติบโตได้ดีอยู่ก็ตาม

- ทั้งนี้ มองไปข้างหน้าอุตสาหกรรมดั้งเดิมของจีน ไม่ว่าจะเป็นเหมืองแร่ พลังงานและวัสดุก่อสร้าง น่าจะทยอยลดบทบาทลง ตามโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป รวมถึงการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตภายในจีนเอง ให้มีการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น ตามแผนนโยบาย Made in China 2025 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกไทยภายใต้โครงสร้างการส่งออกปัจจุบัน ที่เน้นการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์และสินค้าขั้นกลางเพื่อไปประกอบเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายในจีน อย่างไรก็ตาม หากล่องแนวโน้มอุตสาหกรรมแห่งอนาคต รวมถึงภาคบริการภายในจีนแล้ว พบว่า น่าจะเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีการเติบโตสูง สะท้อนจากผลตอบแทนของราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เชียงใหม่ ซึ่งธุรกิจเกี่ยวกับด้านการสื่อสาร สารสนเทศ บริการสุขภาพ และสินค้าอุปโภคบริโภค มีผลตอบแทนที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของตลาด อันจะส่งผลต่อความต้องการสินค้าของจีนที่คงทยอยเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต
- ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจจีน โดยเน้นการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีมูลค่าเพิ่มและเป็นเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งน่าจะทำการตลาดได้ดี ภายใต้การบริโภคภาคครัวเรือนและการค้าปลีกที่คงขยายตัวต่อเนื่อง รวมถึงการส่งออกสินค้าขั้นกลางที่สามารถตอบสนองห่วงโซ่การผลิตแห่งอนาคตของจีนได้
- ดังนั้น เพื่อสร้างและต่อยอดโอกาสทางธุรกิจให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ผู้ประกอบการ SME ไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวอย่างต่อเนื่อง โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้
  - การขยายช่องทางการเข้าถึงสินค้าที่มีคุณภาพของ SME ไทย โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ในการนำสินค้าไทยเข้าไปเปิดตลาดและสร้างการรับรู้ในแบรนด์สินค้าให้ครอบคลุมไปยังพื้นที่มณฑลตอนในของจีนมากขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาความเป็นเมือง (Urbanization) ของทางการจีน รวมไปถึงการเพิ่มช่องทางออนไลน์ผ่านการสร้างเว็บเพจหรือการประชาสัมพันธ์ทางโซเชียลมีเดีย ซึ่งรับกับพฤติกรรมและไลฟ์สไตล์ของผู้บริโภครุ่นใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จนอาจนำมาสู่การบอกต่อ
  - การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ด้วยการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่กระบวนการในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไปจนถึงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ อาทิ การพัฒนาที่เกาะไปกับกระแสรักษ์โลกหรือสินค้าสีเขียว และหรือสินค้าที่ปรับเปลี่ยนไปตามโครงสร้างประชากร เช่น สินค้าพร้อมบริโภค ตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ลดลงและวิถีชีวิตที่เร่งรีบมากขึ้น

- **การเสาะแสวงหาโอกาสในตลาดศักยภาพใหม่** นอกเหนือจากการพึ่งพาดตลาดจีน เพื่อกระจายความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ โดยเฉพาะไปยังประเทศที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้น ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป หรือประเทศที่ได้รับอานิสงส์จากกรอบการเจรจาการค้าเสรีต่างๆ อาทิ อาเซียน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เป็นต้น ขณะเดียวกัน ก็ไม่ละเลยที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่องกับฐานธุรกิจหรือลูกค้าในตลาดจีนซึ่งจะยังคงเป็นตลาดที่มีความสำคัญ เพราะเศรษฐกิจจีนก็น่าที่จะขยายตัวได้อย่างมีเสถียรภาพมากขึ้นเมื่อผ่านพ้นการปฏิรูปทางเศรษฐกิจไปได้อย่างรวดเร็ว

- **การป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินทรัพย์ ซึ่งรวมถึงอัตราแลกเปลี่ยน** เพื่อหลีกเลี่ยงการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากทิศทางการปรับตัวที่ยังมีแนวโน้มผันผวนอย่างต่อเนื่อง ด้วยการหันมาใช้สกุลเงินท้องถิ่นมากขึ้นตามโอกาสที่เอื้ออำนวย รวมไปถึงการพิจารณาเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมจากสถาบันการเงินต่างๆ

อัปเดตเทรนด์ความรู้ธุรกิจไม่รู้จักจบ
ทุกที่ทุกเวลา ได้ที่

